

Briuselis, 2022 m. lapkričio 25 d.
(OR. en)

14905/22

LIMITE

FISC 227
ECOFIN 1177

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	ECOFIN tarybos ataskaitos Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais projektas - Patvirtinimas

1. ECOFIN tarybos buvo paprašyta pateikti Europos Vadovų Tarybai ataskaitą įvairiais mokesčių klausimais, paminėtais visų pirma jos 2012 m. kovo mėn. ir birželio mėn., 2013 m. gegužės mėn., 2014 m. gruodžio mėn. ir 2017 m. spalio mėn. išvadose.
2. 2022 m. lapkričio 23 d. Tarybos Apmokestinimo aukšto lygio darbo grupės posėdyje buvo parengtas Europos Vadovų Tarybai skirtos ECOFIN tarybos ataskaitos mokesčių klausimais projektas ir dėl jo buvo susitarta, siekiant jį per Nuolatinių atstovų komitetą pateikti Tarybai svarstyti gruodžio 6 d. Taip pat buvo susitarta, kad po Tarybos posėdžio ir prieš paskelbiant galutinę ataskaitą TGS, kaip įprasta, atsižvelgdamas į faktinę padėtį, atnaujins formuluotes (laužtiniuose skliaustuose pateiktas dalis).
3. Todėl Nuolatinių atstovų komiteto prašoma rekomenduoti ECOFIN tarybai darbotvarkės A punktu patvirtinti šio pranešimo priede išdėstytą ataskaitą, kad ją būtų galima perduoti Europos Vadovų Tarybai (2022 m. gruodžio 15–16 d.).

PROJEKTAS
ECOFIN TARYBOS ATASKAITA EUROPOS VADOVŲ TARYBAI MOKESČIŲ
KLAUSIMAIS

A. ĮVADAS

1. Šioje Tarybos ataskaitoje pateikiama Čekijos pirmininkavimo laikotarpiu Taryboje padarytos pažangos apžvalga ir svarbiausių apmokestinimo srities dokumentų, dėl kurių vyksta derybos, dabartinės padėties apžvalga. Ji parengta remiantis Mokesčių klausimų darbo grupėje (aukšto lygio) (toliau – Aukšto lygio darbo grupė) vykusių diskusijų strateginės svarbos horizontaliaisiais mokesčių politikos klausimais rezultatais, vadovaujantis šiai darbo grupei suteiktais įgaliojimais.
2. Šioje ataskaitoje atspindima atitinkamo Tarybos darbo dabartinė padėtis ir aptariami klausimai, paminėti įvairiose Europos Vadovų Tarybos išvadose nuo 2012 m.¹, 2021 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos narių pareiškime², 2012 m.³ ir 2016 m.⁴ Tarybos išvadose PVM srityje, 2017 m. Tarybos išvadose „Reagavimas į iššūkius skaitmeninės ekonomikos pelno apmokestinimo srityje“⁵, 2020 m. Tarybos išvadose dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ES raidos ateityje⁶, taip pat 2020 m. lapkričio 27 d. Tarybos išvadose dėl teisingo ir veiksmingo apmokestinimo ekonomikos gaivinimo laikotarpiu, su skaitmeninimu susijusių mokesčių uždavinių ir gero mokesčių srities valdymo Europos Sąjungoje ir už jos ribų⁷.

¹ Dok. EUCO 4/3/12 REV 3 (9 ir 21 punktai), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (11 punktas), EUCO 10/20 (A29 ir 147 punktai) ir EUCO 13/20.

² Dok. 18/21.

³ Dok. 9586/12.

⁴ Dok. 9494/16.

⁵ Dok. 15175/17.

⁶ Dok. 8482/20.

⁷ Dok. 13350/20.

3. Pirmininkaujanti Čekija tęsė darbą prie pagrindinių dokumentų, įskaitant dokumentus dėl EBPO įtraukios sistemos pareiškimo dėl dviejų ramsčių sprendimo ekonomikos skaitmenizacijos keliams mokėsiniams uždaviniais spręsti antrojo ramsčio perkėlimo į ES teisę, Energijos mokesčių direktyvos peržiūrą, Eurovinjetės direktyvą, kiek tai susiję su transporto priemonių apmokestinimu, Verslo apmokestinimo elgesio kodekso peržiūrą ir mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo atnaujinimus, pasiūlymą dėl įsiskolinimui palankių mokesčių iškreipimą mažinančios lengvatos (DEBRA), taip pat pasiūlymą dėl direktyvos, kuria siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais.
4. Konkrečiau, Taryba:
- a) [priėmė pasiūlymą] [padarė tolesnę pažangą dėl pasiūlymo] dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje;
 - b) [pasiekė politinį susitarimą dėl] pasiūlymo dėl Direktyvos, kuria iš dalies keičiama Eurovinjetės direktyva, kiek tai susiję su transporto priemonių apmokestinimu;
 - c) susitarė dėl Verslo apmokestinimo elgesio kodekso peržiūros;
 - d) padarė reikšmingą pažangą dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija)]; ir
 - e) padarė pažangą derybose dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais.
5. Elgesio kodekso grupė (verslo apmokestinimas) taip pat toliau tęsė darbą įvairiais klausimais pagal savo dabartinius įgaliojimus, be kita ko, susijusį su mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašu, kaip išdėstyta jos pusmečio ataskaitoje⁸. Paskutinį kartą Taryba ES sąrašą atnaujino 2022 m. spalio 4 d.⁹ Toliau pateikiama išsamesnė informacija apie atskirus dokumentus.

⁸ Dok. 14674/22 + ADD 1–10.

⁹ OL C 391, 2022 10 12, p 2–5.

B. ES MOKESČIŲ TEISĖS AKTAI

1) Tiesioginis apmokestinimas, įskaitant įmonių apmokestinimą

- a) Visuotinis minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygis ES (antrasis ramstis)
6. 2021 m. spalio 8 d. EBPO / G20 mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo įtraukios sistemos (toliau – įtrauki sistema) kontekste buvo pasiektas susitarimas dėl tarptautinių taisyklių, kuriomis reglamentuojamas tarptautinių įmonių pelno apmokestinimas, reformos. Visos ES valstybės narės pareiškė remiančios pareiškimą dėl dviejų ramsčių sprendimo ekonomikos skaitmenizacijos keliams mokestiniams uždaviniams spręsti. Taryba dar savo 2020 m. lapkričio 27 d. išvadose buvo pareiškusi nuosekliai remianti įtraukios sistemos darbą.
7. 2021 m. gruodžio 22 d. Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo ES¹⁰. Šis pasiūlymas iš esmės atspindi 2021 m. gruodžio 14 d. Įtraukios sistemos narių patvirtintas pavyzdines taisykles, su tam tikrais pagal ES teisę reikalaujamais pakeitimais.
8. Parengiamasis darbas Taryboje dėl šio dokumento apibendrintas ankstesnėje ECOFIN tarybos ataskaitoje Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais¹¹. 2022 m. balandžio ir birželio mėn. ECOFIN tarybos posėdžiuose visos valstybės narės, išskyrus vieną, galėjo pritarti kompromisiniam direktyvos projekto tekstui ir Tarybos pareiškimo projektui¹².
9. Pirmininkaujanti Čekija tęsė darbą ir toliau palaikė dvišalius ryšius, kad užtikrintų būtiną visų delegacijų paramą direktyvos projektui, o direktyvos teksto projektą peržiūrėjo teisininkai lingvistai¹³.

¹⁰ Dok. 15294/21.

¹¹ Dok. 10355/22 6–15 punktai.

¹² Dok. 10497/22.

¹³ Dok. 8778/22.

10. [2022 m. gruodžio 6 d. ECOFIN taryba priėmė Direktyvą dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo ES [kartu su į posėdžio protokolą įtrauktinu pareiškimu]]¹⁴. [[2022 m. gruodžio 6 d. ECOFIN tarybos posėdyje visos valstybės narės [išskyrus vieną] buvo pasirengusios balsuoti už Direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo ES priėmimą.]

b) Piktnaudžiavimas priedangos subjektais

11. 2021 m. gruodžio 22 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais, ir iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (UNSHELL pasiūlymas¹⁵).
12. Pasiūlymo tikslas – užkirsti kelią mokesčių vengimui ir slėpimui naudojantis įmonėmis, neturinčiomis minimalaus veiklos pagrindo, ir sustiprinti tinkamą vidaus rinkos veikimą. Pasiūlymu siekiama kovoti su priedangos subjektų naudojimu netinkamais mokesčių tikslais ir užtikrinti, kad ES esančios priedangos įmonės, kurios nevykdo ekonominės veiklos arba vykdo minimalią ekonominę veiklą, negalėtų pasinaudoti mokesčių lengvatomis.
13. 2022 m. sausio 6 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje pasiūlymas buvo pateiktas delegacijoms ir pirmininkaujanti Prancūzija paskelbė ketinanti pradėti diskusijas Taryboje dėl šio dokumento. Techninė pasiūlymo analizė buvo atlikta 2022 m. kovo 11 d., balandžio 1 d., gegužės 6 d., gegužės 23 d. ir birželio 9 d. Mokesčių klausimų darbo grupės (tiesioginis apmokestinimas) posėdžiuose. Pirmas pasiūlymo nagrinėjimo pastraipsniui etapas buvo užbaigtas gegužės 23 d.

¹⁴ [nuoroda turi būti atnaujinta]

¹⁵ Dok. 15296/21.

14. Pirmininkaujant Čekijai Mokesčių klausimų darbo grupė tęsė nagrinėjimą techniniu lygmeniu 2022 m. liepos 11 d., rugsėjo 27 d. ir lapkričio 22 d. Padaryta pažanga nagrinėjant tolesnius veiksmus, susijusius su mokestinėmis pasekmėmis, ir pateikti kompromisiniai tekstai dėl kai kurių pasiūlymo dalių, pvz., dėl subjektų, kurie neturi minimalaus veiklos pagrindo, nustatymo ir dėl keitimosi informacija. Iš esmės dauguma delegacijų pritarė pasiūlymo tikslams, tačiau, jų nuomone, tam, kad būtų galima pasiekti susitarimą, reikės dar atlikti svarbų techninį darbą.

c) Įsiskolinimui palankų mokesčių iškraipymą mažinanti lengvata (DEBRA)

15. 2022 m. gegužės 11 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl taisyklių, kuriomis reglamentuojama įsiskolinimui palankų mokesčių iškraipymą mažinanti lengvata ir galimybės atskaityti palūkanas įmonių pelno mokesčio tikslais ribojimas, nustatymo. Pasiūlymo tikslas – kovoti su mokesčių paskatomis įmonėms finansuoti investicijas veikiau skolintomis lėšomis, o ne nuosavu kapitalu, nes įmonės gali atskaityti finansavimo skolintomis lėšomis palūkanas, o finansavimo nuosavu kapitalu išlaidų – ne.
16. 2022 m. birželio 10 d. pasiūlymas buvo pateiktas Mokesčių klausimų darbo grupei. Pirmininkaujanti Čekija tris posėdžius paskyrė pasiūlymo nagrinėjimui pastraipsniui ir suteikė delegacijoms galimybę užduoti Komisijai klausimus dėl pasiūlyme dėl direktyvos numatyto mechanizmo veikimo. Nagrinėjimas buvo užbaigtas 2022 m. lapkričio 15 d.
17. Atsižvelgiant į gausias sąsajas su kitais įmonių pelno mokesčių dokumentais – tiek šiuo metu svarstomais Taryboje, tiek numatytais artimiausiai ateičiai, apie kuriuos Komisija paskelbė savo komunikate dėl 21-ojo amžiaus verslo apmokestinimo – DEBRA pasiūlymo nagrinėjimas bus sustabdytas ir, jei tinkama, jis bus iš naujo vertinamas platesniame kontekste tik po to, kai bus pateikti kiti įmonių pajamų apmokestinimo srities pasiūlymai, apie kuriuos yra paskelbusi Komisija.

2) Netiesioginis apmokestinimas

a) Energijos mokesčių direktyvos (EMD) peržiūra

18. 2021 m. liepos 14 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija)¹⁶ (EMD pasiūlymas).
19. EMD pasiūlymas įeina į Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį¹⁷, kuriuo siekiama įgyvendinti plataus užmojo ES tikslus – iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, ir pasiekti 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslą. Rinkinį sudaro tarpusavyje susiję pasiūlymai, kuriais siekiama to paties tikslo – iki 2030 m. ir vėliau užtikrinti teisingą ir konkurencingą žaliąją pertvarką.
20. EMD pasiūlymu siekiama šių tikslų:
- a) parengti pritaikytą sistemą, kuri, atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą, padėtų siekti ES 2030 m. tikslų ir poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m. Tai apimtų energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimo suderinimą su ES energetikos, aplinkos ir klimato politika, taip prisidedant prie ES pastangų mažinti išmetamųjų teršalų kiekį;
 - b) parengti sistemą, kuri padėtų išsaugoti ir pagerinti ES vidaus rinką atnaujinant energinių produktų aprėptį ir tarifų struktūrą, taip pat racionalizuojant atleidimo nuo mokesčių ir jų sumažinimo taikymą valstybėse narėse, ir
 - c) išsaugoti galimybę surinkti pajamų į valstybių narių biudžetus.
21. 2021 m. lapkričio 25 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje pirmininkaujanti Slovėnija informavo delegacijas apie darbo rezultatus ir su šiuo dokumentu susijusią pažangą, be kita ko, Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio kontekste. 2021 m. gruodžio 7 d. posėdyje ECOFIN taryba darbotvarkės A punktu susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės parengta pažangos ataskaita dėl Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio pasiūlymų, kuriuos nagrinėjo ECOFIN taryba, įskaitant pasiūlymą dėl EMD¹⁸.

¹⁶ Dok. 10872/21.

¹⁷ Dok. 10849/21.

¹⁸ Dok. 14574/21.

22. Pirmininkaujant Prancūzijai buvo tęsiamas pasiūlymo nagrinėjimas techniniu lygmeniu. Šis nagrinėjimas apėmė visą pasiūlymą, o darbas buvo suskirstytas į šias dalis: a) apmokestinamųjų produktų aprėptis ir energine verte grindžiamas metodas, tarifų struktūra pereinamojo laikotarpio pabaigoje, atsinaujinančiųjų išteklių energija; b) minimalūs apmokestinimo lygiai ir mokesčių kategorijų turinys, tarifų struktūra 2023 m., pereinamieji laikotarpiai ir indeksavimas; c) valstybės pagalba ir transportas; d) pramonė, žemės ūkis, žuvininkystė ir namų ūkiai. Remdamasi Mokesčių klausimų darbo grupės diskusijų rezultatais, pirmininkaujanti valstybė narė pateikė dalinius kompromisinius tekstus dėl pirmos ir antros teminių grupių.
23. 2022 m. birželio 17 d. ECOFIN taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės parengta pažangos ataskaita dėl EMD pasiūlymo¹⁹.
24. Remdamasi anksčiau pirmininkavusių valstybių narių padaryta pažanga, pirmininkaujanti Čekija atliko intensyvų darbą, susijusį su EMD pasiūlymu. Jos tikslas buvo padaryti kuo didesnę pažangą nagrinėjant šį dokumentą.
25. Viena iš 2022 m. liepos 14 d. Prahoje neformaliame Aukšto lygio darbo grupės posėdyje aptartų temų buvo „Mokesčių priemonės siekiant kovoti su dabartiniu ES energijos kainų šuoliu“. Ši diskusija suteikė vertingos informacijos ir šiuo metu vykstančių EMD pasiūlymo svarstymų kontekste.
26. EMD pasiūlymo nagrinėjimas techniniu lygmeniu Mokesčių klausimų darbo grupėje vyko 2022 m. liepos 19 d., rugsėjo 12 d., spalio 12 d., lapkričio 10 d. ir lapkričio 17 d.
27. 2022 m. liepos mėn. pirmininkaujanti Čekija pateikė kompromisinį tekstą, apimantį visą EMD pasiūlymą, ir parengė peržiūrėtus kompromisinius tekstus, skirtus vėlesniems Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiams. Paskutinis pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinis tekstas išdėstytas dok. WK 14524/2022.

¹⁹ Dok. 9874/22.

28. Pirmininkaujanti Čekija Mokesčių klausimų darbo grupei pateikė išsamius paaiškinimus, be kita ko, informacinius pranešimus konkrečiomis temomis. Pirmininkaujanti Čekija nagrinėjo įvairius delegacijų iškeltus klausimus, jai pavyko suderinti nuomones ir rasti kompromisinius sprendimus, kartu nepakenkiant ilgalaikiams ES aplinkosaugos tikslams.
29. Delegacijos iš esmės pritarė labiausiai aptartiems pakeitimams, tačiau kai kurios delegacijos vis dar negalėjo pritarti pirmininkaujančios valstybės narės tekstui arba laikėsi tikrinimo išlygų. Todėl reikia toliau dirbti, kad būtų pasiektas kompromisas dėl opiausių neišspręstų klausimų.
30. [2022 m. gruodžio 6 d. ECOFIN taryba surengė politinius debatus dėl EMD pasiūlymo, kad parengtų politines gaires dėl tolesnių veiksmų²⁰.]

b) Finansinių sandorių mokestis (FSM)

31. 2013 m. vasario 14 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio srityje.
32. Šiame etape tvirtesniame bendradarbiavime FSM srityje toliau dalyvauja 10 valstybių narių: Austrija, Belgija, Graikija, Ispanija, Italija, Portugalija, Prancūzija, Slovakija, Slovėnija ir Vokietija (toliau – dalyvaujančios valstybės narės).
33. Pagrindiniai derybų dėl šio dokumento aspektai buvo apibendrinti 2019 m. ir 2020 m. ECOFIN tarybos ataskaitose Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais²¹.

²⁰ Dok. 14736/22.

²¹ Dok. 8891/20 67–70 punktai ir dok. 14863/19 104–110 punktai.

34. Europos Vadovų Taryba 2020 m. liepos 17–21 d. išvadose²² (A29 punktas) nurodė, kad „[a]teinančiais metais Sąjunga sieks reformuoti nuosavų išteklių sistemą ir įvesti naujas nuosavų išteklių rūšis. [...] ... kitos DFP laikotarpiu Sąjunga sieks nustatyti kitas nuosavų išteklių rūšis, kurios gali apimti finansinių sandorių mokesį.“ Šiuo atžvilgiu Komisija patikslino, kad²³ „jei dėl šio finansinių sandorių mokesčio būtų susitarta, Komisija pateiks pasiūlymą, kad pajamas iš šio finansinių sandorių mokesčio būtų galima į ES biudžetą pervesti kaip nuosavus išteklius. Jei iki 2022 m. pabaigos susitarti nepavyks, Komisija, remdamasi poveikio vertinimais, pasiūlys naujos rūšies nuosavus išteklius, pagrįstus nauju finansinių sandorių mokesčiu. Komisija stengsis tuos pasiūlymus pateikti ne vėliau kaip 2024 m. birželio mėn., kad naujos rūšies išteklius būtų galima nustatyti ne vėliau kaip 2026 m. sausio 1 d.“.
35. Nesitikima, kad tvirtesniame bendradarbiavime dalyvaujančios valstybės narės dėl šio dokumento susitars iki 2022 m. pabaigos.

c) Transporto priemonių apmokestinimas

36. 2017 m. gegužės 31 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos tam tikros Direktyvos 1999/62/EB dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi tam tikra infrastruktūra nuostatos dėl transporto priemonių apmokestinimo²⁴.

²² Dok. EUCO 10/20.

²³ Žr. 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliuciją dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, projekto (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)), Komisijos deklaraciją dėl nuosavų išteklių, pagrįstų finansinių sandorių mokesčiu, nustatymo.

²⁴ Dok. 10175/17.

37. Šis pasiūlymas buvo pateiktas kartu su kitu pasiūlymu iš dalies pakeisti Direktyvos 1999/62/EB nuostatas, susijusias su rinkliavomis ir naudotojo mokesčiais²⁵, kaip pirmojo Judumo dokumentų rinkinio dalis. Kartu paėmus, šiais dviem pasiūlymais buvo siekiama skatinti taikyti tokius kelių mokesčius, kurie būtų susiję su nuvažiuotu atstumu, kad būtų skatinamos švaresnės ir veiksmingesnės kelių transporto operacijos. Pasiūlymu dėl rinkliavų ir naudotojo mokesčių buvo siekiama pradėti taikyti kelių apmokestinimo principą didesnam transporto priemonių skaičiui, palaipsniui panaikinti pagal laiką skaičiuojamus mokesčius (vinjetes) ir užtikrinti, kad mokesčių apskaičiavimo metodika būtų paprastesnė ir žalesnė, o pasiūlymo dėl transporto priemonių apmokestinimo tikslas buvo suteikti daugiau galimybių sumažinti transporto priemonių mokesčius palaipsniui mažinant apatinę šios rūšies mokesčių ribą, kaip nustatyta Direktyvoje 1999/62/EB.
38. Europos regionų komitetas nuomonę dėl pasiūlymo dėl transporto priemonių apmokestinimo pateikė 2018 m. sausio 31 d., Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas – 2018 m. kovo 2 d., o Europos Parlamentas – 2018 m. liepos 4 d.
39. Kadangi pasiūlymas dėl kelių mokesčių buvo priimtas 2022 m. kovo mėn., pirmininkaujanti Čekija nusprendė tęsti diskusijas dėl pasiūlymo dėl sunkiasvorių krovininių transporto priemonių apmokestinimo Mokesčių klausimų darbo grupėje, atsižvelgusi į pasiūlymo teisinį pagrindą (SESV 113 straipsnis) ir pagrindinį pasiūlymo dalyką (apmokestinimas).
40. Šį pasiūlymą Mokesčių klausimų darbo grupė išnagrinėjo rugsėjo mėn., o du pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinius tekstus – spalio mėn. Pagrindiniai kompromisinio teksto ypatumai yra tai, kad buvo išbrauktas pereinamasis laikotarpis ir palikta pakankamai lankstumo valstybėms narėms pakeisti sunkiasvorėms krovininėms transporto priemonėms taikomų mokesčių tarifus, taip pat įtraukta nuostata dėl peržiūros siekiant įvertinti minimalių mokesčių sumažinimo poveikį.
41. Daug valstybių narių pritarė kompromisiniam tekstui, tačiau kai kurios delegacijos pirmininkaujančios valstybės narės tekstui pritarti vis dar negalėjo. Todėl lapkričio mėn. ECOFIN tarybos posėdyje buvo nuspręsta, kad reikia toliau dirbti, kad būtų pasiektas kompromisas.
42. [Dėl šio teksto susitarta gruodžio mėn. ECOFIN tarybos posėdyje].

²⁵ Dok. 9672/17.

3) **Administracinis bendradarbiavimas apmokestinimo srityje**

a) DAB 7 – „atleidimo nuo prievolės“ mechanizmas

43. DAB 7²⁶ išplečiama valstybių narių mokesčių administratorių automatinio keitimosi informacija aprėptis, įtraukiant skaitmeninių platformų teikiamą informaciją apie pardavėjų šiose platformose gaunamas pajamas. Naujosios skaitmeninių platformų taisyklės bus pradėtos taikyti nuo 2023 m. sausio 1 d. Platformų operatoriai turės pranešti surinktą informaciją už 2023 kalendorinius metus ne vėliau kaip 2024 m. sausio 31 d. Siekiant išvengti dvigubo informacijos teikimo, DAB 7 nustatytos taisyklės, pagal kurias ne ES platformų operatorius leidžiama atleisti nuo DAB 7 nustatytų informacijos teikimo prievolių iš esmės tuo atveju, jei Komisijos įgyvendinimo aktu yra nustatyta, kad valstybės narės iš ES nepriklausančių šalių gauna lygiavertę informaciją, kurią šie platformų operatoriai pateikia savo nacionalinėms valdžios institucijoms.
44. 2022 m. rugsėjo 20 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje delegacijos pasikeitė nuomonėmis dėl politikos aspektų, susijusių su dabartine padėtimi įgyvendinant DAB 7 atleidimo nuo prievolės taisyklės, o 2022 m. spalio 27 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje Komisija pateikė joms naujausią informaciją apie vykdomą darbą, susijusį su jos įgyvendinimo aktu.
45. Šiomis aplinkybėmis 2022 m. rugsėjo 20 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje delegacijos taip pat pasikeitė nuomonėmis dėl DAB 7 taisyklių sąsajų su daugiašaliu kompetentingų institucijų susitarimu dėl automatinio keitimosi informacija apie pajamas, gautas naudojantis skaitmeninėmis platformomis (DKIS PSK). EBPO parengė DKIS PSK po to, kai 2020 m. birželio 29 d. EBPO ir G20 BEPS įtraukios sistemos nariai patvirtino Platformų operatorių informacijos teikimo pavyzdines taisykles pardavėjų, veikiančių dalijimosi ir trumpų projektų ekonomikoje, atžvilgiu.

²⁶ 2021 m. kovo 22 d. Tarybos direktyva (ES) 2021/514, kuria keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (OL L 104, 2021 3 25, p. 1).

b) Automatinis keitimasis informacija apmokestinimo srityje su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais

46. Lapkričio 17 d. Mokesčių klausimų darbo grupės posėdyje delegacijos pasikeitė nuomonėmis apie dabartinę padėtį, pavojus ir galimybes keitimosi mokesčių informacija su ES nepriklausančiomis šalimis srityje – be kita ko, aptarė aspektus, susijusius su asmens duomenų apsaugos sistema ir jos sąsaja su teisėkūros darbu tarptautinio administracinio bendradarbiavimo srityje. Šiame kontekste delegacijos pasikeitė bendro pobūdžio nuomonėmis dėl sričių, kurioms reikia skirti ypatingą dėmesį, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas tarptautinio keitimosi informacija su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais sistemos veikimas, nes tai būtina dėl svarbių viešojo intereso priežasčių.
47. Šios diskusijos pratęstos lapkričio 25 d. Mokesčių klausimų darbo grupės posėdyje. Šiuo darbu, kurį numatoma tęsti, kartu toliau plėtojamos anksčiau, pastarojo meto pirmininkavimo laikotarpiais vykusios diskusijos²⁷.
48. Atsižvelgiant į tai, tikslinga, kad valstybės narės ir Komisija tęstų analizę šioje srityje ir nagrinėtų tolesnio koordinavimo būdus bei galimybes, kuriuos būtų galima nustatyti valstybių narių vidaus teisės aktų, ES teisės aktų ir platesnio tarptautinio konteksto, susijusių su priemonėmis automatiniam keitimuisi informacija su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais, srityse. Šis darbas prireikus turėtų būti tęsiamas, be kita ko, ir Mokesčių klausimų darbo grupės lygmeniu.

²⁷ Dok. 9970/21 81–82 punktai; dok. 14651/21 50–59 punktai.

c) Administracinis bendradarbiavimas PVM srityje su kitomis ES nepriklausančiomis šalimis

49. 2022 m. rugsėjo 15 d. Mokesčių klausimų darbo grupės posėdyje Komisija informavo delegacijas šiais klausimais:

- a) derybos (remiantis Tarybos patvirtintais įgaliojimais ir derybiniais nurodymais)²⁸ su Norvegijos valdžios institucijomis siekiant iš dalies pakeisti susitarimą dėl administracinio bendradarbiavimo, kovos su sukčiavimu ir reikalavimų vykdymo PVM srityje prasidės rugsėjo mėn. pabaigoje. Tikimasi, kad šios derybos bus užbaigtos iki 2022 m. pabaigos arba 2023 m. pradžioje;
- b) tiriamųjų pasitarimų su Japonijos valdžios institucijomis dėl galimybių toliau dirbti siekiant administracinio bendradarbiavimo PVM srityje, visų pirma dėl kovos su sukčiavimu e. prekybos srityje, dabartinė padėtis;
- c) derybos su Kinijos Liaudies Respublikos valdžios institucijomis siekiant sudaryti neprivalomą susitarimo memorandumą (dėl galimos būsimos ES ir Kinijos Liaudies Respublikos administracinio bendradarbiavimo PVM srityje sistemos)²⁹. Komisija nurodė, kad šios derybos vis dar yra sustabdytos.

²⁸ 2022 m. birželio 17 d. Tarybos sprendimas (ES) 2022/1311, kuriuo įgaliojama pradėti derybas su Norvegijos Karalyste siekiant iš dalies pakeisti Europos Sąjungos ir Norvegijos Karalystės susitarimą dėl administracinio bendradarbiavimo, kovos su sukčiavimu ir reikalavimų vykdymo pridėtinės vertės mokesčio srityje (OL L 198, 2022 7 27, p. 14), ir dok. 9643/22.

²⁹ 2021 m. kovo 10 d. Taryba, pateikusi keletą pastabų (dok. CM 1978/21 LIMITE, išsamesnė informacija išdėstyta dok. ST 6351/21 LIMITE), pritarė tam, kad Komisija pradėtų derybas su Kinijos Liaudies Respublikos valdžios institucijomis, kad būtų sudarytas neprivalomas susitarimo memorandumas.

50. Primenama, kad, kiek tai susiję su derybomis dėl neprivalomų dokumentų pagal ES teisę (pavyzdžiui, dėl pirmiau minėto susitarimo memorandumo) ir jų sudarymu, ir vadovaujantis ES sutarties reikalavimais (visų pirma ES sutarties 16 straipsnio 1 dalimi), politikos formavimas yra Tarybos prerogatyva. Todėl įvertinti, ar Sąjungai naudinga pradėti tokias diskusijas (derybas) dėl galimo neprivalomo dokumento, turi Taryba. Be to, vadovaudamiesi Teisingumo teismo sprendimu byloje C-660/13 (susitarimo memorandumas su Šveicarija), Tarybos, Komisijos ir Europos išorės veiksmų tarnybos generaliniai sekretoriai 2017 m. susitarė dėl neprivalomiems dokumentams taikomos tvarkos³⁰. Ši tvarka taikoma visiems neprivalomiems dokumentams, nepriklausomai nuo politikos srities, nuo to, kas atstovauja Sąjungai derybose su trečiąja šalimi ar šalimis, ir nuo jų pavadinimo ar formos. Susitariama, kad Komisija ir toliau reguliariai informuos valstybes nares apie pažangą šiose derybose (be kita ko, apie visus tolesnius ryšius su ES nepriklausančiomis šalimis šioje srityje) ir derybų pabaigoje vėl kreipsis į Tarybą, kad pagal Sąjungos teisę Taryba suteiktų jai įgaliojimus Sąjungos vardu pasirašyti neprivalomą dokumentą.

d) Reglamentas dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje

51. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 389/2012³¹ nustatomas valstybių narių administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje teisinis pagrindas. Administracinio bendradarbiavimo srityje valstybės narės šiuo metu naudojamosi kompiuterizuota sistema keičiasi su Komisijos administruojamu centriniu registru į nacionalinius registrus įtrauktų ekonominės veiklos vykdytojų duomenimis, tačiau tik tiek, kiek tai susiję su ekonominės veiklos vykdytojais, gabenančiais prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas.

³⁰ Dok. 15367/17.

³¹ 2012 m. gegužės 2 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 389/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje ir panaikinantys Reglamentą (EB) Nr. 2073/2004 (OL L 121, 2012 5 8, p. 1).

52. Pagal Tarybos direktyvos 2020/262³² V skyrių nuo 2023 m. vasario 13 d. ši kompiuterizuota sistema taip pat bus naudojama gabenamų prekių, už kurias sumokėti akcizai, atžvilgiu. Siekdama suderinti ekonominės veiklos vykdytojų, gabenančių prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, keitimosi duomenimis procedūrą su procedūra, taikoma prekių, už kurias sumokėti akcizai, atžvilgiu, 2022 m. spalio 24 d.³³ Komisija pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti 2012 m. Reglamentą dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje.
53. Pirmininkaujant Čekijai buvo pasiektas susitarimas darbo grupės lygmeniu ir baigtos konsultacijos su Parlamentu bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu. Tikimasi, kad Taryba siūlomus pakeitimus priims iki 2023 m. sausio mėn. pabaigos.
- e) Bendradarbiavimo mokesčių klausimais programa „Fiscalis“
54. Programos „Fiscalis“ tikslas – padėti mokesčių administratoriams gerinti vidaus rinkos veikimą, skatinti konkurencingumą, kovoti su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu bei vengimu ir gerinti mokesčių surinkimą. Reglamentu (ES) 2021/847, kuriuo nustatoma programa „Fiscalis“, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais minėtas reglamentas papildomas nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo. 2022 m. rugpjūčio mėn. Komisija pateikė Tarybai atitinkamą deleguotąjį aktą³⁴, o delegacijos dėl šio deleguotojo akto prieštaravimų nepareiškė.

³² 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (OL L 58, 2020 2 27, p. 4.).

³³ Dok. 13979/22.

³⁴ Dok. 12055/22 + ADD 1.

C. MOKESČIŲ POLITIKOS KOORDINAVIMAS (su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla)

Buvo tęsiamas svarbus darbas mokesčių politikos koordinavimo (nepriklausančio ES mokesčių srities teisės aktų taikymo sričiai) srityje, kaip išdėstyta toliau.

1) Elgesio kodekso grupė (verslo apmokestinimas)

55. Elgesio kodekso grupė posėdžiavo 2022 m. rugsėjo 20 d., spalio 24 d. ir lapkričio 23 d. Vidaus ir išorės klausimų pogrupis buvo sušauktas 2022 m. liepos 6 d., rugsėjo 9 d. ir 15 d., spalio 24 d. ir lapkričio 15 d.
56. Du kartus per metus atliekamos mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo peržiūros rezultatus Taryba patvirtino 2022 m. spalio 4 d., o 2022 m. spalio 12 d. šis sąrašas buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje³⁵.
57. Be įprasto darbo, pirmininkaujanti Čekija, koordinuodama darbą su Elgesio kodekso grupės pirmininku, surengė ne vieną dvišalę diskusiją dėl Elgesio kodekso (verslo apmokestinimas) peržiūros; šiuo klausimu 2021 m. gruodžio mėn. ECOFIN tarybos posėdyje vieningas susitarimas pasiektas nebuvo. 2022 m. spalio mėn. pirmininkaujanti Čekija pateikė Tarybos išvadų dėl Elgesio kodekso (verslo apmokestinimas) peržiūros projektą su keliais teksto, kuris 2021 m. gruodžio mėn. buvo atmestas, pakeitimais. Preliminarus susitarimas dėl šio pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinio teksto buvo pasiektas Vidaus ir išorės klausimų pogrupyje. Vėliau šį susitarimą patvirtino Elgesio kodekso grupė (verslo apmokestinimas), po to sutartas tekstas buvo pateiktas Tarybai per Nuolatinių atstovų komitetą, o 2022 m. lapkričio 8 d. jį patvirtino ECOFIN taryba. Išsamesnė informacija pateikiama tam skirtoje du kartus per metus rengiamoje Elgesio kodekso grupės ataskaitoje³⁶.

2) Rusijos agresija prieš Ukrainą

58. Atsižvelgdama į Rusijos, kuriai padeda Baltarusija, agresiją prieš Ukrainą, Mokesčių klausimų darbo grupė išnagrinėjo keletą priemonių, kurių valstybės narės galėtų imtis siekdamos remti ES ribojamųjų priemonių įgyvendinimą ir užkirsti kelią jų apėjimui pasitelkiant bendradarbiavimo mokesčių srityje priemones.

³⁵ OL C 391, 2022 10 12, p 2–5.

³⁶ Dok. 14674/22.

59. Pirma, valstybės narės nusprendė nutraukti bet kokią keitimąsi informacija mokesčių tikslais su Rusijos Federacija ir Baltarusija. Antra, ES valstybės narės išnagrinėjo keletą priemonių, kuriomis siekiama sustiprinti mokesčių srities administracinio bendradarbiavimo ir kitų priemonių naudojimą siekiant užtikrinti ribojamųjų priemonių vykdymą.
60. Šiame kontekste Mokesčių klausimų darbo grupė nusprendė stebėti tolesnius pokyčius, susijusius su šiomis priemonėmis, be kita ko, 2022 m. birželio 3 d. Komisijos sukurtos laikinos platformos – Turto įšaldymo ir areštavimo darbo grupės mokestinių prievolių vykdymo užtikrinimo pogrupio – atliekamą darbą.
61. Spalio 27 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje delegacijos susipažino su Komisijos pateikta informacija apie šio pogrupio darbą.
62. Tame pačiame posėdyje taip pat buvo surengta diskusija dėl laikinos apsaugos gavėjų ukrainiečių, kurie toliau nuotoliniu būdu dirba Ukrainos įmonėms, rezidavimo vietos mokesčių tikslais. 2022 m. vasarą Ukrainos valdžios institucijos paprašė padėti Ukrainai išvengti didelių mokestinių pajamų nuostolių dėl to, kad ES valstybės narės Ukrainos pabėgėliams leidžia reziduoti jose mokesčių tikslais, nors šie Ukrainos piliečiai vis dar dirba nuotoliniu būdu Ukrainos įmonėms.
63. Remdamosi Komisijos tarnybų neoficialiu dokumentu, delegacijos aptarė keletą galimybių padėčiai ištaisyti.
64. Valstybės narės sutinka, kad svarbu remti Ukrainą po priverstinės Ukrainos piliečių migracijos, kurią sukėlė Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą. Valstybės narės primena platesnį veiksmų, kurių imasi ES ir valstybės narės Ukrainos finansiniams poreikiams patenkinti, kontekstą. Valstybės narės taip pat sutinka, kad atitinkamai būtų galima apsvarstyti priemones, kuriomis būtų kuo labiau sumažintas neigiamas pajamų mokesčio poveikis Ukrainai, atsižvelgiant į didelį Ukrainos asmenų, kuriems taikoma laikinoji apsauga, skaičių, visų pirma kiek tai susiję su darbuotojais, kurie nuotoliniu būdu ir toliau dirba Ukrainoje esančioms įmonėms.

3) Tarptautiniai pokyčiai

65. Aukšto lygio darbo grupė buvo reguliariai informuojama apie atitinkamus tarptautinius pokyčius mokesčių politikos srityje, visų pirma susijusius su G20 finansų ministrų ir EBPO / G20 BEPS įtraukios sistemos susitikimais.
66. Aukšto lygio darbo grupės posėdžiuose delegacijų dėmesys buvo reguliariai atkreipiamas į klausimus, susijusius su JAV Užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo aktu (FATCA). 2022 m. spalio mėn., remdamasi ankstesniais pirmininkavimo laikotarpiais padaryta pažanga, pirmininkaujanti Čekija surengė neformalią techninio lygmens vaizdo konferenciją su JAV Iždo departamentu dėl FATCA, kurioje daugiausia dėmesio skirta vadinamųjų „atsitiktinių amerikiečių“ klausimui, įskaitant problemą, kaip gauti daugiau gairių iš JAV vidaus mokesčių tarnybos ir Iždo departamento siekiant užkirsti kelią „atsitiktinių amerikiečių“ banko sąskaitų uždarymui ES. 2022 m. spalio mėn. pirmininkaujanti Čekija informavo Aukšto lygio darbo grupę apie šį posėdį ir aptarė tolesnius veiksmus. Ryšiai su JAV valdžios institucijomis palaikomi nuolat ir bus planuojami tolesni neformalūs susitikimai su kolegomis iš JAV.

4) Mokesčiai ne mokesčių srityse

67. 2013 m. lapkričio 19 d. Aukšto lygio darbo grupė susitarė, kad mokesčių nuostatomis ne mokesčių srities dokumentuose, dėl kurių būtų keičiami valstybių narių mokesčių įstatymai ar administracinė praktika arba kurios turėtų kitų pasekmių apmokestinimui, turėtų būti taikomas neformalus įspėjimo mechanizmas. Apie šiuos atvejus sistemingai informuojant mokesčių ekspertus, padedant Generaliniam sekretoriatui, buvo toliau užtikrinama, kad valstybės narės būtų laiku įspėjamos, be kita ko, apie derybas dėl ES ir trečiųjų valstybių tarpusavio susitarimų. Aukšto lygio darbo grupė stebėjo, be kita ko, šiuos klausimus: Tarybos reglamentą dėl skubios intervencijos, skirtos didelėms energijos kainoms mažinti, ir tolesnę veiklą, susijusią su Konferencija dėl Europos ateities.